

סיכום פעילות הוועדה המייעצת למנהל רשות המים למתן צווי הרשאה להזרמה לנחלים

שנת 2016

נחל שניר

ינואר 2017

רקע

סעיף 20 י"א לחוק המים התשי"ט 1959 (להלן: "החוק") קובע כי הזרמת מים לנחלים, לרבות מי קולחין, מי רכז ושפכים, אסורה, אלא אם כן מנהל רשות המים שוכנע, לאחר קבלת המלצה מהוועדה המייעצת לעניין צווי הרשאה להזרמה לנחלים, כי נסיבות העניין אינן משאירות ברירה אלא לאפשר הזרמתם לתקופה קצובה בתנאים שייקבעו על ידו בצו הרשאה, מכוח החוק.

מטרת מתן צו הרשאה היא מניעת או מזעור זיהום מקורות מים, וזאת על ידי קביעת תנאים להזרמה וכן הוראות המחייבות פיקוח ובקרה על קיום התנאים. בנוסף, בצו הרשאה ניתן לקבוע לוחות זמנים לשדרוג איכות ההזרמה לאיכות הנדרשת להזרמה לנחל או לחלופין לקבוע לוחות זמנים להפסקת ההזרמות לנחל.

מאחר שהנושא מחייב שיתוף פעולה הדוק בין רשות המים, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבריאות, החליט מנהל רשות המים למנות ועדה מייעצת, שתפקידה לבחון את הבקשות לצווי הרשאה תוך מתן זכות שימוע למבקש הצו, ולהמליץ לו, כבעל הסמכות הסטטוטורית, באשר למתן צו הרשאה או סירוב לבקשה.

הוועדה המייעצת למנהל רשות המים

תפקיד הוועדה הינו לדון בכל בקשה לגופה ולבדוק האם מתן צו הרשאה להזרמה לנחל מוצדק בהתאם לבדיקה על פי הקריטריונים הבאים הנמנים בחוק המים, סעיף 20 י"א:

1. האם ההזרמה תביא לטיוב המים בנחל, לשיפור איכותם וכדומה
 2. האם נסיבות העניין אינן מאפשרות ברירה אלא לאפשר סילוק המים שבנדון למקור מים מסוים לתקופה קצובה שתפורש
- במקרה שהוועדה שוכנעה כי מתן צו ההרשאה מוצדק בהתאם לקריטריונים לעיל, ומתקבלת ההחלטה כי יש לאשר את הבקשה לתקופה קצובה, ממליצה הוועדה למנהל רשות המים על התנאים, הסייגים והמגבלות אשר יש לכלול בגוף צו ההרשאה. בין תנאים אלו ניתן למנות: איכויות הזרמה נדרשות, ספיקות מותרות להזרמה, מועדי הזרמה מותרים, אופן הזרמה (בצינור/הגלשה ממאגר), נקודת ציון מדויקת להזרמה, הנחל שאליו תותר ההזרמה, תכנית ניטור של איכות ההזרמה, נוהלי דיווח, הגשת תכניות לשדרוג האיכות, נוהל טיפול בתקלות, חובת יידוע ואזהרת הציבור בדבר ההזרמות לנחל, החזרת הנחל לקדמותו.

הוועדה מתכנסת בהתאם לצורך, לשם דיון בבקשה לצו הרשאה בנוהל רגיל כמשמעותו בחוק המים, לרבות בקשה לחידוש, שינוי צו ההרשאה, ערעור על תנאי צו ההרשאה או ביטול הצו.

יושב ראש הוועדה הוא סגן מנהל רשות המים. חברי הוועדה כוללים את נציגי **משרד הבריאות, המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים ורשות המים**. לדיוני הוועדה מוזמנים גם נציגי רשויות נחל וניקוז, תאגידי מים וביו, איגודי ערים, יחידות סביבתיות וכן נציג הציבור.

המשרד להגנת הסביבה מרכז את עבודת הוועדה המייעצת ומגבש את תוכן צו ההרשאה המכיל את כל התנאים שנדרשו על ידי חברי הוועדה.

תפקיד נוסף של המשרד להגנת הסביבה הוא לבצע מעקב ובקרה אחרי ביצוע כל דרישות צו ההרשאה, ובמידת הצורך לפתוח בהליכי אכיפה כנגד המזרימים שלא על פי תנאי הצו.

הוועדה דנה בפורום מצומצם יותר ובנוהל מזורז (באמצעות התייעצות טלפונית או דוא"ל) בבקשות לצווי הרשאה בשעת חירום (תיקון תקלות ועבודות תחזוקה בצנרת ותחנות שאיבה).

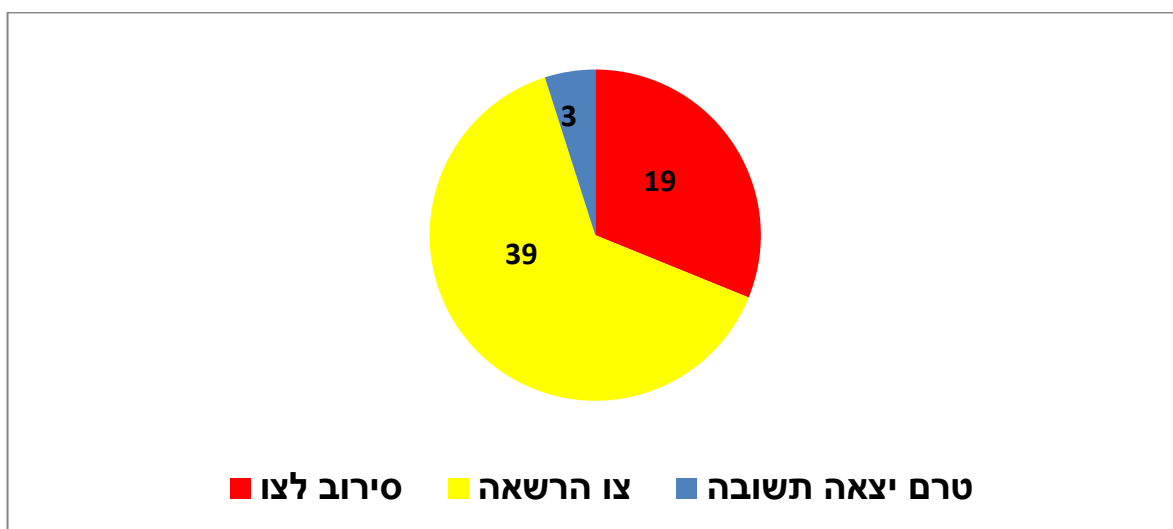
סיכום הבקשות לשנת 2016

1. 61 בקשות הוגשו בנוהל רגיל:

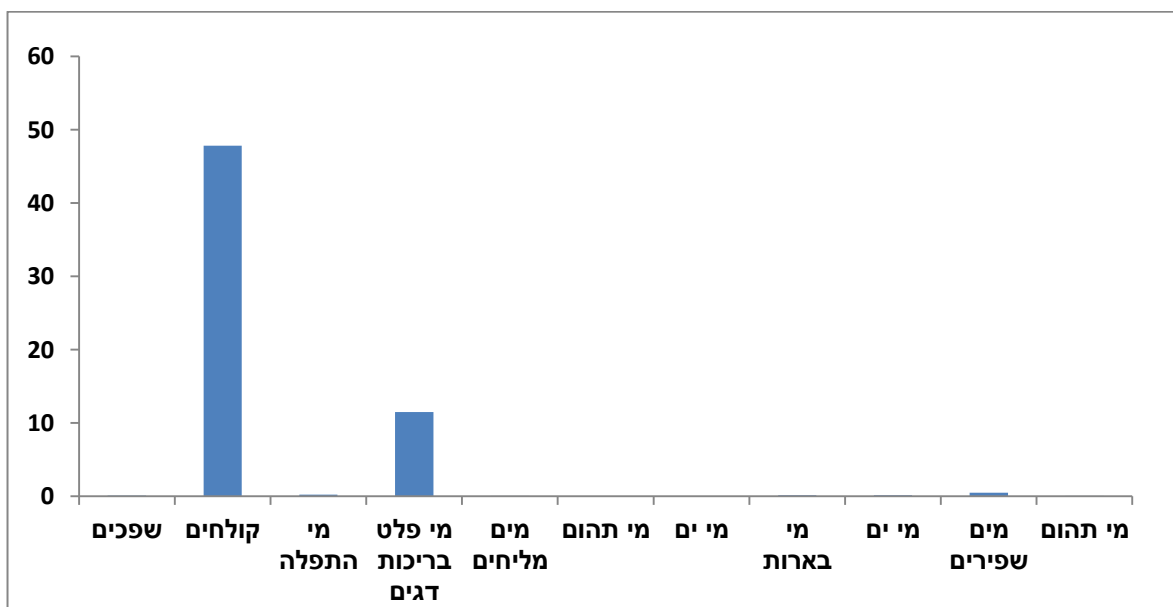
1.1 ניתנו 39 צווי הרשאה. סה"כ הוזרמו לסביבה 60 מלמ"ק (שפכים, קולחים, מי התפלה, מי פלט בריכות דגים, מים מליחים, מי בארות, מים ים, מים שפירים, מי תהום). הכמות לא כוללת את ההזרמה של חברת מקורות (צו שנתי) ואת הזרמת מי ההשפלה מחברת נת"ע.

1.2 סורבו 19 בקשות לקבלת צווי הרשאה.

1.3 ל- 3 בקשות לא יצא מכתב תשובה סופי בשל דרישה להשלמות.

סטטוס טיפול בבקשות- נוהל רגיל

נוהל רגיל - כמויות מוזרמות לסביבה (מלמ"ק/שנה) לפי פילוח המקור

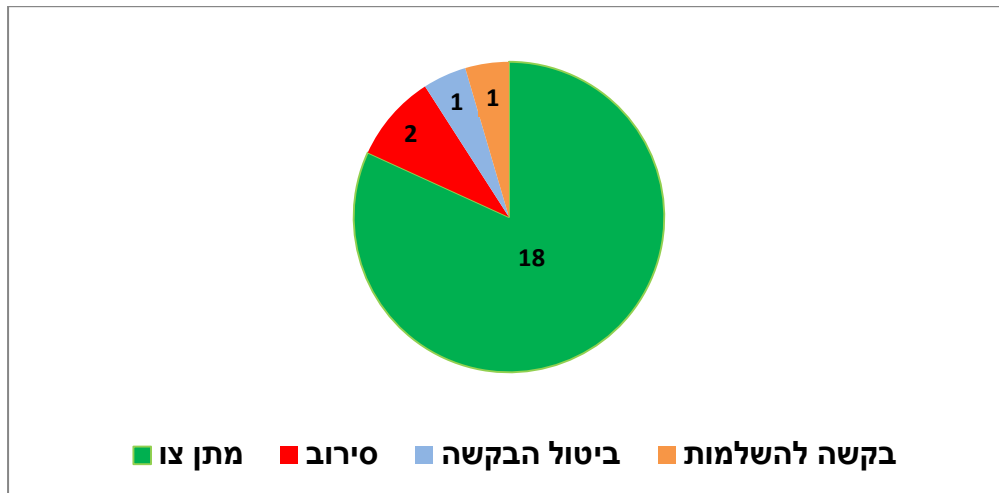
2. 22 בקשות הוגשו בנוהל חירום :

2.1 ניתנו 18 צווי הרשאה . סה"כ הוזרמו לסביבה 3.57 מלמ"ק (שפכים, קולחים, מים שפירים, מי קידוח, מי מאגר, מי מאגר מהולים בעקר).

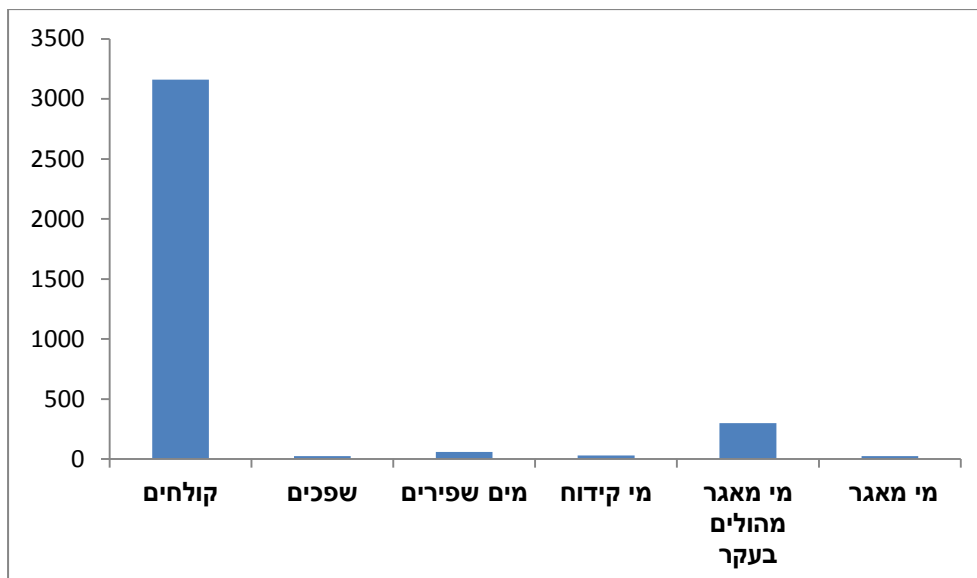
2.2 סורבו 2 בקשות לקבלת צו הרשאה.

2.3 בקשה אחת בוטלה על ידי המבקשים.

2.4 בקשה אחת נדרשה להשלמת בדיקות טרם מענה.

סטטוס טיפול בבקשות- נוהל חירום

נוהל חירום - כמויות מוזרמות לסביבה (אלמ"ק/שנה) לפי פילוח המקור

סיכום בקשות לקבלת צווי ההרשאה במהלך שנת 2016 בנחל רגיל באמצעות הוועדה המייעצת למתן צווי הרשאה להזרמה לנחל ולסביבה וסטטוס הבקשה*

מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה
מתקן טיפול בשפכים בזן וכאול	קישון	3,200,000	קולחים מטופלים	סירוב
תאגיד כפרי גליל תחתון	יפתחאל	12,020	שפכים	מתן צו
מט"ש יבנה	שורק	586,000	קולחים	סירוב
מעגן מיכאל (מידגה)	תנינים	500,000	מי פלט בריכות דגים	מתן צו
נתיבי גז טבעי	ברקן	26,000	מי תהום	סירוב
מתקן התפלה קציעות	ניצנה	10,000	מים מליחים	מתן צו
מט"ש חיפה	קישון	140,000	קולחים	מתן צו
איגוד ערים דרום השרון	סיר	500,000	קולחים	מתן צו
חברת שורק התפלה	שורק	150,000	מי התפלה	מתן צו
תאגיד מי יבנה	שורק	2,000	שפכים	מתן צו
תאגיד מי מודיעין	ענבה	4,000	שפכים	מתן צו
חברת מקורות קידוח אפעא	חמר	20,000	מים מליחים	מתן צו
צה"ל- קרית התקשוב באר שבע	באר שבע	500,000	מי תהום	סירוב
החברה להשבת מי קולחין	סיר	540,000	קולחים	סירוב
כפר מסריק - קידוח	נעמן	70,000	מי התפלה	מתן צו
מפעלי ניר חדרה	חדרה	2,500,000	קולחים	מתן צו
סיקורה	אלכסנדר	138,000	מי ים	מתן צו
רשות ניקוז קישון	קישון	3,000,000	קולחים	מתן צו
החברה להשבת מי קולחים	סיר	50,000	קולחים	מתן צו
מדגה דפנה	דפנה	14,000,000	מי פלט בריכות דגים	סירוב
חוות שיאון	פלדי	4,500,000	מי פלט בריכות דגים	סירוב
חברת GES	נעמן	70,000	מי בארות	מתן צו
מקורות- קידוח עין השופט	זהורה	60,000	מי קידוח	מתן צו
מקורות – קידוח רם 11	סער	60,000	מי קידוח	מתן צו
דגי הדן	דן	60,000,000	מי פלט בריכות דגים	סירוב
תאגיד מי נתניה	אודים	4,000	שפכים	מתן צו
מקורות – שטיפת קווים	צלמון, שזור, לבנים	19,000	מים שפירים	מתן צו
תאגיד שרונים	ירקון	3,000,000	קולחים	מתן צו
מט"ש איילון	גזר	7,800,000	קולחים	סירוב
מט"ש כרמיאל	חילזון	2,000,000	קולחים	סירוב
מט"ש עכו	חילזון	2,150,000	קולחים	סירוב
מקורות – מאגר פדיה	עקרון	10,000	מים שפירים	מתן צו
מקורות – ראש העין	ירקון	200	מים מותפלים	מתן צו
מקורות – כביש 9	חדרה	10,000	מי תהום	מתן צו
חברת קולחי הנגב	ערוער	500,000	קולחים	סירוב

מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה
קיבוץ צרעה	שורק	32,000	קולחים	טרם יצא מכתב
מקורות – מאגר ברק	קישון	150,000	קולחים	מתן צו
איגוד ערים דרום שרון	סיר	500,000	קולחים	טרם יצא מכתב
מט"ש ינוח גת	ינוח	38,650	קולחים	סירוב
מט"ש נתיבות	בוהו	1,350,000	קולחים	מתן צו
תאגיד מי גולן- מי קידוח	מסיל	800	מי קידוח	סירוב
מתקן טיפול קולחי בזן וכאול	קישון	2,250,000	קולחים מלוחים	מתן צו
נת"ע	איילון, ירקון	כמות לא ידועה	מי השפלה	מתן צו
מט"ש כרמיאל	חילוון	500,000	קולחים	מתן צו
שפד"ן	לכיש	11,000,000	קולחים	סירוב
תאגיד כפרי גליל עליון	יפתחאל	6,010	שפכים	מתן צו
תשלובת הקישון	קישון	110,000	קולחים	מתן צו
חברת חשמל חגית	תות	36,000	נגר עילי מזוהם	מתן צו
GES- קידוח מי בארות	נעמן	70,000	מי בארות	מתן צו
החברה להשבת קולחים מצפה רמון	חוה	285,000	קולחים	טרם יצא מכתב
מקורות מוביל ארצי	ירקון	465,000	מי מוביל	מתן צו
תנובה תל יוסף	חרוד	650,000	קולחים	מתן צו
גן יבנה	האלה	1,000	שפכים	מתן צו
החברה למיחזור חוף השרון	דרור	750,000	קולחים	סירוב
תאגיד מי יבנה	יבנה	586,000	קולחים	סירוב
מט"ש נטופה	יפתחאל	600,000	קולחים	סירוב
חברת מקורות – צו שנתי	כל הארץ	כמות לא ידועה	מים שפירים	מתן הארכה לצו קיים
קיבוץ צרעה- מאגר ב	שורק	50,000	קולחים	סירוב
מדגה דן	נחל הדן	11,000,000	מי פלט בריכות דגים	מתן צו
מועצה אזורית נחל שורק	שורק	2,000	שפכים	מתן צו
מט"ש שורק	שורק	33,600,000	קולחים	מתן צו

סיכום צווי הרשאה והזרמות המים שאושרו בשנת 2016 בנחל חירום/מזורז באמצעות הוועדה המייעצת למתן צווי הרשאה לנחל ולסביבה*

מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק שנה)	איכות מים	סטטוס הבקשה
החברה לטיפול והשב מי ביוב באזור נחל חדרה בע"מ	חדרה	200,000	קולחים	סירוב
מטי"ש עירון	עירון	60,000	קולחים	סירוב
קיבוץ צרעה	שורק	17,000	קולחים	מתן צו
יובלים אשדוד	לכיש	2,000	שפכים	מתן צו
איגוד ערים כרמיאל	חילזון	1,000,000	קולחים	מתן צו
מטי"ש עכו	חילזון	1,260,000	קולחים	מתן צו
מטי"ש ירושלים	שורק	130,000	קולחים	ביטול הבקשה
החברה להשבת קולחים דרום השרון	סיר	540,000	קולחים	מתן צו
מטי"ש שורק	שורק	42,500	קולחים	מתן צו
מקורות – ריקון קווים	הבשור	14,750	מים שפירים	מתן צו
החברה להשבת מי קולחים דרום השרון	סיר	100,000	קולחים	מתן צו
עירית אור עקיבא	עדה	15,000	שפכים	מתן צו
מטי"ש כרמיאל	חילזון	200,000	קולחים	מתן צו
מקורות – מי קידוח	נקרות	30,000	מי קידוח	מתן צו
תאגיד סובב שפרעם	שפרעם	3,500	שפכים	מתן צו
החברה הכלכלית עמק חפר	אלכסנדר	300,000	מי מאגר מהולים בעקר	מתן צו
כפר ביאליק	שפרעם	35,000	שיטפונות מהולים בשפכים	נדרשו להשלמת בדיקות מי המאגר
מקורות – מאגר מפסח	הוגה	20,000	מים שפירים	מתן צו
מועצה אזורית מטה יהודה	עציונה, רפאים	1,290	שפכים	מתן צו
תאגיד מי לוד	שפירים	2,000	שפכים	מתן צו
תאגיד מי מודיעין	ענבה	2,000	שפכים	מתן צו
מקורות – מאגר חדרה	חדרה	25,000	מי מאגר	מתן צו

* נציין כי מדובר על נתונים שהתבקשו להזרמה. להערכתנו הכמויות שהוזרמו בפועל קטנות יותר.